USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Evy Šonkové a soudkyň JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Sylvy Šiškeové v právní věci žalobce: **J. L. B. T.**, zastoupený Mgr. Marcelem Kmeťem, advokátem se sídlem Senovážné náměstí 977/24, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 11. 2021, č. j. OAM-124/ZA-ZA11-P06-R2-2019, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 14. 9. 2022, č. j. 41 Az 5/2022-56,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

[1] Žalobce v únoru 2019 požádal o mezinárodní ochranu spolu s manželkou a dcerou. Žádost odůvodnil špatnou situací v zemi původu, tedy ve Venezuele, kde se necítil bezpečně.

[2] Žalovaný žalobci neudělil mezinárodní ochranu podle § 12 až § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu"). O žádosti žalobce rozhodoval žalovaný již podruhé. Jeho první rozhodnutí Krajský soud v Brně (dále jen „krajský soud") zrušil rozsudkem ze dne 7. 10. 2021, č. j. 41 Az 54/2020-50, neboť žalovaný pochybil tím, že do správního spisu nezařadil informace o zemi původu, na kterých založil své rozhodnutí. V návaznosti na tento rozsudek žalovaný doplnil do správního spisu Zprávu vysokého komisaře OSN pro lidská práva týkající se dodržování lidských práv ve Venezuele ze dne 5. 7. 2019, Informaci OAMP o bezpečnostní a politické situaci ve Venezuele ze dne 8. 8. 2019 a Zprávu Spolkového úřadu pro migraci a uprchlíky o Venezuele ze září 2019.

[3] Krajský soud rozsudkem označeným v záhlaví zamítl žalobu proti rozhodnutí žalovaného. Soud především konstatoval, že neutěšená humanitární situace ve Venezuele, vyvolaná tamní hospodářskou a politickou krizí, je sice pochopitelným důvodem pro

opuštění země, nicméně bez dalšího nepředstavuje důvod pro udělení mezinárodní ochrany. Nebylo zjištěno, že by žalobce byl pronásledován v souvislosti s uplatňováním politických práv a svobod.

[4] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) v kasační stížnosti namítl, že jej žalovaný řádně neseznámil s podklady rozhodnutí. Žalovaný doplnil do správního spisu informace o zemi původu, z nichž vycházel při vydání rozhodnutí. Dne 12. 2. 2020, kdy měl být stěžovatel podle žalovaného seznámen s podklady, tyto listiny nebyly součástí správního spisu, neboť do něj byly doplněny až dodatečně. Jejich předložení „bokem“ stěžovatel nepovažuje za řádné seznámení s obsahem správního spisu, nýbrž za porušení svých práv.

[5] Stěžovatel žalovanému dále vytkl, že v odůvodnění rozhodnutí blíže neuvedl, jaké informace z uvedených podkladů obstaral a jaké skutkové závěry na jejich základě učinil. Posouzení věci ze strany žalovaného považuje za zmatečné a nepřezkoumatelné. Dle stěžovatele z dokazování rovněž nevyplynulo nic, co by jeho výpověď v podstatném rozsahu znevěrohodnilo. Situace v zemi původu těžce dopadla na stěžovatele a jeho rodinu, a to nejen v podobě ekonomických problémů, ale i s ohledem na zdravotní stav stěžovatele, který se navíc opakovaně stal obětí fyzických napadení, vůči nimž mu tamní orgány veřejné moci neposkytly žádnou formu ochrany.

[6] Stěžovatel spatřoval pochybení i v tom, že žalovaný vycházel z neaktuálních zpráv o zemi původu. Ve Venezuele v současnosti probíhá humanitární krize, rovněž bezpečnostní situace je špatná. Na neaktuálnost zpráv o zemi původu přitom poukázal i krajský soud v napadeném rozsudku. Soud navíc připustil, že stěžovateli nějaké ohrožení v případě návratu do země původu hrozí, neboť zmínil možnost ochrany formou víza za účelem strpění pobytu na území.

[7] Závěrem kasační stížnosti stěžovatel namítl, že žalovaný i krajský soud opomněli vzít v potaz důchodový věk a nezanedbatelné zdravotní obtíže stěžovatele. Nutné léky si stěžovatel v zemi původu musel opatřovat složitým způsobem ze zahraničí či přes známé, což lze považovat za závažný problém ohrožující život stěžovatele, svědčící o potřebě přiznat mu humanitární azyl či jinou formu mezinárodní ochrany.

[8] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že námitka neseznámení s použitými zprávami je nedůvodná, stejně jako namítaná neaktuálnost zpráv. Žalovaný rovněž popřel, že by se nezabýval zdravotním stavem a věkem stěžovatele. K otázce nevěrohodnosti výpovědi stěžovatele dodal, že rozpory mezi výpovědí stěžovatele a výpověďmi jeho manželky a dcery byly značné. Podle žalovaného stěžovatel se závěry krajského soudu příliš nepolemizoval a své výtky směřoval spíše vůči postupu žalovaného, což ale není smyslem kasační stížnosti.

[9] Kasační stížnost je přípustná. Jde však o věc, v níž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, a v souladu s § 104a odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), je proto nejprve nutné posoudit, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou. Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního kasační soud podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, v němž vymezil podmínky, za kterých je kasační stížnost přijatelná.

[10] Stěžovatel v kasační stížnosti důvody přijatelnosti výslovně neuvedl a ani Nejvyšší správní soud žádné takové důvody neshledal. Rozsudek krajského soudu je přezkoumatelný a náležitě odůvodněný, přičemž závěry v něm přijaté se nevymykají ustálené rozhodovací praxi Nejvyššího správního soudu.

[11] K výtce nedostatečného odůvodnění rozhodnutí, resp. jeho nepřezkoumatelnosti Nejvyšší správní soud odkazuje na svou konstantní judikaturu (rozsudky ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003-130, ze dne 23. 7. 2008, č. j. 3 As 51/2007-84, nebo ze dne 23. 7. 2009, č. j. 9 As 71/2008-109). Podle Nejvyššího správního soudu rozhodnutí žalovaného dostálo požadavkům uvedené judikatury.

[12] Námitka, podle níž žalovaný pochybil při seznámení stěžovatele s obsahem správního spisu poté, co do něj doplnil informace o zemi původu, není přípustná. Stěžovatel ji totiž neuplatnil v řízení před krajským soudem, ač tak mohl učinit (§ 104 odst. 4 s. ř. s.).

[13] Nejvyšší správní soud nemíní zlehčovat nevyhovující ekonomickou a bezpečnostní situaci ve stěžovatelově zemi původu. Souhlasí však s krajským soudem, že z výpovědi stěžovatele nevyplynuly žádné okolnosti svědčící ve prospěch závěru o udělení mezinárodní ochrany. K ekonomickým problémům žadatelů o udělení mezinárodní ochrany se Nejvyšší správní soud ve své judikatuře již mnohokrát vyjádřil. V rozsudku ze dne 15. 12. 2003, č. j. 4 Azs 31/2003-64, uvedl, že „*obtíže žadatele o azyl, spočívající v nemožnosti splácení dluhu soukromým osobám v zemi původu, nelze bez přistoupení dalších zvláštního zřetele hodných okolností vnímat jinak než jako důvody ekonomické, nepostačující k udělení azylu podle § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb.*“ Dále lze odkázat na rozsudek ze dne 30. 10. 2003, č. j. 3 Azs 20/2003-43, dle kterého „*v žádosti o udělení azylu opakovaně uváděné ekonomické důvody (nedostatek finančních prostředků, nemožnost sehnat práci) a skutečnost, že politický režim v jeho domovském státě neumožnil žadateli jeho politický rozvoj, nezakládají samy o sobě odůvodněný strach z pronásledování pro zastávání určitých politických názorů ve smyslu § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb.*“ Jinak řečeno, ekonomické obtíže samy o sobě k udělení mezinárodní ochrany nedostačují.

[14] Při používání informací o zemích původu je nutné dodržovat následující pravidla. Informace o zemi původu musí být v maximální možné míře (1) relevantní, (2) důvěryhodné a vyvážené, (3) aktuální a ověřené z různých zdrojů, a (4) transparentní a dohledatelné (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008-81, č. 1825/2009 Sb. NSS, bod 16). Co se týká aktuálnosti zpráv o zemi původu, jejich zastaralost nelze posuzovat pouze na základě faktu, že od vypracování či vydání takové zprávy uplynul určitý čas. Zastaralá je zpráva obsahující informace, které v důsledku změny okolností v období mezi vypracováním zprávy a jejím použitím již nejsou aktuální, neboť popisovaná situace je již zcela jiná. Změní-li se podstatně situace, může být zastaralá i zpráva stará pouhý týden. Je-li situace stabilní, může být použitelná i zpráva stará několik let (rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 8. 8. 2017, č. j. 45 Az 21/2016-55, č. 3714/2018 Sb. NSS, v němž soud hodnotil aktuálnost zpráv starých též přibližně dva roky). Je třeba vycházet z obsahu zpráv, tj. hodnotit, zda informace v nich obsažené odpovídají aktuální situaci (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 8. 2020,

č. j. 5 Azs 369/2019-35). Nejvyšší správní soud souhlasí s krajským soudem, že žalovaný si mohl shromáždit novější zprávy. Krajský soud nicméně správně vyložil, že dlouhodobě nepříznivá ekonomická a bezpečnostní situace neměla na stěžovatele takový dopad, že by umožňoval poskytnutí některé z forem mezinárodní ochrany.

[15] Co se týče námitky stěžovatele ohledně jeho zdravotního stavu ve spojení s informací o zhoršení dostupnosti zdravotní péče v zemi původu, Nejvyšší správní soud neshledal rozhodnutí krajského soudu nepřezkoumatelným, neboť ten v odst. 37 poukázal na to, že stěžovatel byl schopen své zdravotní obtíže, spočívající v problémech se štítnou žlázou, řešit, byť s jistými těžkostmi, i v zemi původu, a z toho důvodu neshledal důvod pro zrušení rozhodnutí žalovaného. Závěry krajského soudu také odpovídají zjištěným skutkovým okolnostem, neboť stěžovatel nikdy netvrdil, že trpí skutečně závažnými zdravotními potížemi, nebo že vyžaduje specializovanou léčbu, která by v zemi původu nebyla vůbec dostupná, naopak uvedl, že se po příjezdu do České republiky zapojil do běžného života a v místě pobytu vykonával mj. i manuální práce. Nejvyšší správní soud připomíná, „*že je na uvážení správního orgánu, zda humanitární azyl udělí, či nikoliv; míra volnosti uvážení správního orgánu je limitována pouze zákazem libovůle*“ (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 9. 2021, 2 Azs 161/2021). V tomto případě krajský soud nepochybil ani pokud jde o závěr, že se žalovaný nedopustil excesu z diskreční pravomoci poskytnuté mu § 14 zákona o azylu, pokud s ohledem na zjištěné skutkové okolnosti případ stěžovatele neposoudil jako hodný zvláštního zřetele a humanitární azyl mu neudělil.

[16] Nejvyšší správní soud s ohledem na výše uvedené uzavírá, že z odůvodnění napadeného rozsudku je patrné, že krajský soud vycházel z relevantní judikatury a jeho pečlivě odůvodněné závěry jsou s ní v souladu. Kasační soud současně neshledal, že by se krajský soud dopustil zásadního pochybení, které mohlo mít dopad do stěžovatelova hmotněprávního postavení.

[17] Ze shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud odmítl kasační stížnost jako nepřijatelnou (§ 104a odst. 1 s. ř. s).

[18] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. a § 120 s. ř. s. (usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS, body 51 až 53). Stěžovatel úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, který by jinak toto právo měl, žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. ledna 2023

Mgr. Eva Šonková
předsedkyně senátu